

1. Ének:

2. Köszöntelek benneteket Advent „*örvendező*” vasárnapján: **Az Úr legyen veletek!**

Ma érdemes feltenni a rózsaszín szemüveget, mert mégiscsak közel már a Karácsony, noha az adventi köd eléggé belep minket. Örömhírnek János és Jézus üzenetváltása kínálkozik, ami talán fokozhatja életkedvünket, ha más már úgylis inkább elveszi azt.

3. Ének: Kyrie...

4. Imádkozzunk! Istenünk, aki a világ és az ember természetét úgy alkottad meg, hogy a Nap sugaraira felszálljon a köd, kérünk, hogy fényes Napodat ragyogtasd ránk életünk sötét óráiban is, és győzedelmeskedjen a remény, aki élsz és szeretsz...

5. Evangélium Mt. 11, 2 – 11

6. János Maherusz várának börtönében kétségek közt vívódik, és követeket küld Jézushoz: „Te vagy az eljövendő, vagy mást várjunk?” Mi melyik Messiást várjuk?

1) Qumran

A régészek 1951-57. között a Holt tenger nyugati partján feltártak egy nagy, falakkal körülvett, toronnyal őrzött települést. A főépület négyszögalaprajzú, és több melléképület csatlakozott hozzá. Ezekben műhelyek voltak (pl. fazekasműhely). Az egész épületegyüttes pedig cellákból és közös helyiségekből álló kolostor volt, az esszénus közösség központja.

A Josephus Flavius szerint a kolostor zsenge korú idegen fiúkat is felvett a közösségbe, tehát elképzelhető, hogy az öreg Zakarias pap a fiát, Jánost az esszénusokra bízta. (Lk. 1,30).

Az esszénus közösség Kr.e. 152 után keletkezett úgy, hogy a papi ellenzék kivonult a Templomból és a Városból a júdeai pusztába. Vezetőjük az Igazság Tanítója volt (neve ismeretlen). Céljuk az igazság keresése, a Törvény szigorú betartása. Vagyonközösségben éltek, az idegenektől elkülönülten. Erkölcsi törvényük (mely a Mt. evangéliumban is szerepel): „Szeresd felebarátodat és gyűlöld ellenségedet!” (Mt. 5, 43). Ők a világosság fiai, akik egymással szeretetközösségben kell, hogy éljenek, a sötétség fiait pedig gyűlöljék úgy, amint azt Isten bűnösökre lesújtó bosszúja megkívánja.

2) János

János fiatalkorát minden bizonnyal ebben a közösségben töltötte, de kiválva onnan új lelki mozgalmat indít. Qumrántól alig 20 km-re a Messiás hírnökeként lép fel a Jordánnál. A pusztai prófétához az egész országból tódulnak az emberek. Mint tudjuk, bűnbánatra szólítja fel őket, és aki messiásváró mozgalmához csatlakozik, azokat bemeríti a Jordán vizébe. Prédikációjának lényege az ítélő Messiás jövetelével való fenyegetés, és az igazságos osztozás követelése: („Akinek két köntöse van, ossza meg azzal, akinek egy sincs”). Valamint a jogszerű viselkedés a vámosok és katonák részéről („Ne követeljetez többet, mint ami jogos!” „Ne bántsatok senkit, és meg ne zsaroljatok, s elégedjetez meg a zsoldotokkal!” Lk. 3, 10-14.)

János, Jézus rokona volt, és amikor a rokon megjelent a Jordánnál és bemerítkezett, János benne vélte felismerni az eljövendő Messiást.

Közben János, mint tudjuk, nyilvánosan megfeddi Heródes Antipászt, Galilea negyedes fejedelmét, Heródiással, testvéreinek Fülöpnek a feleségével való viszonya miatt. A bosszúálló nő hatására a fejedelem Jánost Macherus várába zárja (majd később, mint tudjuk, Heródes születésnapján kivégezteti).

János a börtönben gyötrődik, és tudja, hogy nem kerül ki onnan élve. Jézus pedig semmi jelét nem adja az igazságosztásnak. Sem a kollaboráló zsidó vezetők elszámoltatására, sem a római megszállók kikergetésére nem kerül sor. Vagy még mindig késik! Talán mégsem ő a Messiás!?

3) Jézus

Jézus válaszol. Most hallottuk a választ. És ez a válasz a mi örömünk oka!

De ez Qumránnak, és Jánosnak is botrányos válasz. Mert nem falak felhúzásáról, nem őrtornyokról szól, nem az idegengyűlöletről. És nem így szól a főparancsa: „Szeresd felebarátodat (saját fajtádat, hitbelidet, honfitársadat) és gyűlöld ellenségedet (az idegent, a más hitűt, a máskultúráját)!

Még csak nem is az igazságosságról szól. Nem az igazságos önvédelemről, honvédelemről, hitvédelemről. Nem is a jogról, mely védi a családi tulajdont, az otthont, a házat, telket és a határokat.

Jézus válasza az irgalomról szól! A kicsinyekről, a szegényekről az üldözöttekről, betegekről, süketekről, vakokról, sántákról és a halottakról.

Jézus ugyan égisz magasztalja Jánost, a kemény férfit, az aszkétát, a prófétát, az igazság és igazságosság prófétáját, közben kijelenti, hogy kívül esik az Isten Országán, mert aki a legkisebb a mennyek országában, az is nagyobb, mint ő.

Kemény szavakkal emeli fel szavát az erőszak emberei ellen, akik elragadják a kisemberektől az Isten Országát. Ezek között ott vannak a csak papoló próféták, és a törvény és jog képviselői. Illésről is szól. János is olyan, mint Illés, akinek mindig el kell jönnie: tüzes szekéren, háborús robajjal.

4) Bokor

Fény az éjszakában ez a Jézus, a Bokor Jézusa nekem! És kétségbeesetten figyelem, melyik Messiást kellene követnem. Már-már a gyűlölet szelét érzem, de mindenképpen a tisztesség-etika győzelmét a jézusi felett.

Tudom, magam is hajlok rá, mert persze vannak szeretetkörök és vérlázító dolog, ha szeretteimet bántja vagy bánthatja valaki, valakik. Csak mit csináljak? Kétköves istennyilát hívjam le rájuk? Vegyek géppisztolyt és gyilkoljam meg őket, mert az én territóriumomra mernek lépni?! Féljek a közös WC-től, a vizálytól, mely rosszabb, mint a halál? (Nem rosszabb, mint a halál!) Csupán kihívás a jézusi erkölcs teljesítésére, a tisztesség-etika felülmúlására és a gazembererkölcs megtagadására.

Van még egy lehetőség: a jézusi erkölcs lesajnálása, megtagadása. Az evangéliumot nem így kell érteni! Akkor pedig új Bokorértelmező szótárt kell készíteni, ahol az adás és osztás birtoklást jelent; a szolgálat és segítség kiutasítást jelent; az erőszakmentesség pedig gyűlöletkampányt, kiátkozást és fegyvercsörtetést jelent.

--- Fény az éjszakában. Szüless meg újra nekünk!

[Kovács László elmélkedése elhangzott 2016. december 11-én, a Bokorportán.]